

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5816
Ημερομ. Κατάθεσης: 31/5/2025



ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 30 Μαΐου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Επανεξέταση σχεδίου εγκατάστασης χρυσωρυχείων στην περιοχή Περάματος Θράκης – Ανάγκη σεβασμού στο περιβάλλον, την τοπική κοινωνία και την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία

Κύριε Υπουργέ

Η πρόθεση επαναφοράς σχεδίου για την εγκατάσταση χρυσωρυχείων στην περιοχή του Περάματος Θράκης, από εταιρεία συμφερόντων της Eldorado Gold με νέα επωνυμία και διοίκηση, έχει προκαλέσει έντονες ανησυχίες στους κατοίκους και τους φορείς της περιοχής, επαναφέροντας ένα ζήτημα που ήδη από τη δεκαετία του 2000 είχε απασχολήσει έντονα την τοπική κοινωνία και τη δημόσια σφαίρα.

Η περιοχή του Περάματος βρίσκεται σε κομβικό σημείο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, πολύ κοντά σε κατοικημένες περιοχές (300 μέτρα από τον οικισμό Περάματος, 700 μέτρα από τις Σάπες), σε μικρή απόσταση από παραλιακές ζώνες υψηλής τουριστικής σημασίας (όπως τα Δίκελλα), και γειτνιάζει με περιοχές που επλήγησαν σοβαρά από πρόσφατες φυσικές καταστροφές, όπως οι καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2023.

Από τη μια πλευρά, η επενδυτική πρόταση παρουσιάζει συγκεκριμένα οικονομικά οφέλη: υπόσχεται δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, έσοδα για το ελληνικό δημόσιο και τους ΟΤΑ, αύξηση του τοπικού ΑΕΠ, και ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας.

Από την άλλη πλευρά, καταγράφεται μια σειρά σοβαρών προβληματισμών από την τοπική κοινωνία, που αφορούν:

- Την αποψίλωση δασικών εκτάσεων υψηλής περιβαλλοντικής και οικολογικής αξίας, ιδιαίτερα κρίσιμων μετά τις πρόσφατες πυρκαγιές.
- Την προβλεπόμενη χρήση κυανίου και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών για την εξόρυξη, με πιθανές σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, στους υδάτινους πόρους και στην αγροτική παραγωγή.
- Την πιθανότητα ρύπανσης εδαφών, υδάτων και ατμόσφαιρας, που θα επηρεάσει αρνητικά την αγροτική και κτηνοτροφική οικονομία, την αλιεία και τον τουρισμό – βασικούς παραγωγικούς πυλώνες της περιοχής.
- Την κοινωνική αναστάτωση που προκαλείται, καθώς το έργο αντιμετωπίζεται από την πλειονότητα των κατοίκων ως απειλή αντί για ευκαιρία.
- Την ενδεχόμενη χρηματοδότηση του έργου μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, γεγονός που δημιουργεί περαιτέρω ηθικά και πολιτικά ερωτήματα.

Σημειώνεται ότι η χρήση κυανίου για την εξόρυξη χρυσού, όπως σχεδιάζεται, αποτελεί πρακτική που έχει απαγορευτεί ή περιοριστεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Τσεχία, Γερμανία), εξαιτίας των σοβαρών κινδύνων για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Επιπλέον, η Οδηγία 2006/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων από εξορυκτικές βιομηχανίες (γνωστή και ως "Mining Waste Directive") προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για την αποθήκευση τοξικών αποβλήτων και την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων (όπως αυτά της Baia Mare στη Ρουμανία το 2000 ή της Ισπανίας το 1998).

Παράλληλα, η Στρατηγική της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα έως το 2030 και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία επιβάλλουν την ολιστική προσέγγιση στην περιβαλλοντική πολιτική, με στόχο την ουσιαστική ανάσχεση της απώλειας φυσικών πόρων και οικοσυστημάτων, ειδικότερα σε περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας.

Τέλος, επιστημονικές μελέτες (Moran, R. "Cyanide Uncertainties: Observations on the Gold Mining Industry and Cyanide" / UNEP, "Environmental and health impacts of mining") έχουν τεκμηριώσει πως η μακροπρόθεσμη επίδραση τέτοιων έργων στο έδαφος, το νερό και τη βιοποικιλότητα είναι συχνά μη αναστρέψιμη, ειδικά όταν συνδυάζεται με περιορισμένη κοινωνική αποδοχή.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι έργα εξόρυξης χρυσού μέσω της μεθόδου της εκχύλισης με κυάνιο απαιτούν εξαιρετικά μεγάλες ποσότητες νερού για τη λειτουργία τους, με εκτιμώμενες καταναλώσεις που φθάνουν ή και υπερβαίνουν τα 10 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού ετησίως. Η κατανάλωση αυτή συνεπάγεται όχι μόνο την αφαίρεση ενός κρίσιμου φυσικού πόρου από άλλες ζωτικές χρήσεις (όπως η ύδρευση και η γεωργία), αλλά και τη ρύπανσή του με τοξικά υπολείμματα. Το γεγονός αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μια περίοδο έντονης λειψυδρίας και κλιματικής έντασης, κατά την οποία πολλές περιοχές της χώρας, συμπεριλαμβανομένης και της Θράκης, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα επάρκειας νερού για αρδευτικές και αγροτικές ανάγκες. Η διαχείριση του υδατικού αποτυπώματος τέτοιων δραστηριοτήτων, καθώς και η μακροπρόθεσμη επίδρασή τους στους υδροφόρους ορίζοντες, πρέπει να εξεταστούν με απόλυτη αυστηρότητα, δεδομένης της προτεραιότητας που οφείλει να δίνεται στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα και τη διασφάλιση βασικών κοινωνικών αγαθών όπως το καθαρό νερό.

Επειδή η επένδυση προβάλλεται ως αναπτυξιακή, αλλά η περιβαλλοντική ευθύνη και η διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής αποτελούν αδιαπραγμάτευτες παραμέτρους

Επειδή οι αποφάσεις για το μέλλον της Θράκης οφείλουν να βασίζονται σε τεκμηριωμένες μελέτες, ανοιχτό διάλογο και σεβασμό στο κοινό καλό

Επειδή η περιοχή έχει ανάγκη από μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική με σεβασμό στους ανθρώπους, τον τόπο και τις παραγωγικές της δυνατότητες

Επειδή η χώρα μας έχει ανάγκη από επενδύσεις, αλλά όχι με κάθε τίμημα

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ:

- 1. Προτίθεται η κυβέρνηση να επανεξετάσει τη συγκεκριμένη επένδυση υπό το φως των πρόσφατων περιβαλλοντικών καταστροφών στην περιοχή, της κοινωνικής αντίδρασης και της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας;**
- 2. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται ότι η σχεδιαζόμενη χρήση επικίνδυνων ουσιών, όπως το κυάνιο, συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2006/21/EK και την πρόληψη σοβαρών περιβαλλοντικών ατυχημάτων;**
- 3. Έχει ληφθεί υπόψη η σωρευτική περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής του Έβρου και της Ροδόπης (φωτιές, ερημοποίηση, κλιματική κρίση) στο πλαίσιο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων;**

4. Προτίθεται η κυβέρνηση να ενισχύσει θεσμικά τον ρόλο των τοπικών κοινωνιών στις διαδικασίες έγκρισης τέτοιων έργων, ή θα προχωρήσει σε fast track αδειοδοτήσεις στο πλαίσιο νέου Μεταλλευτικού Κώδικα;
5. Με ποια κριτήρια θεωρείται επιλέξιμη μια τόσο περιβαλλοντικά αμφιλεγόμενη δραστηριότητα ώστε να χρηματοδοτηθεί με 200 εκατ. Ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας;
6. Πώς συνάδει η συγκεκριμένη πρόταση με την ευρωπαϊκή στρατηγική για πράσινη ανάπτυξη και τη σταδιακή απεξάρτηση της χώρας από περιβαλλοντικά επιβαρυντικές μορφές παραγωγής;

Ο ερωτών βουλευτή

Μανώλης Χριστοδουλάκης